

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 59

24 Ἰουνίου 2018

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερραμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

24 Ἰουνίου 2018

ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

1. Ἡ περίοδος αὐτή, τὴν ὁποία τώρα διερχόμαστε, ἀδελφοί χριστιανοί, ἐκκλησιαστικά λέγεται περίοδος τοῦ Ματθαίου, γιατί εἶπαμε ὅτι τὰ Εὐαγγελικά ἀναγνώσματα εἶναι ἀπὸ τὸ κατὰ Ματθαῖον ἅγιο Εὐαγγέλιον. Ἀλλά σήμερα ἀκούσαμε εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἀπὸ τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον. Γιατί ἄλλαξε ἡ σειρά; Γιατί σήμερα, χριστιανοί μου, ἔχουμε ἑορτὴ, ἔχουμε μεγάλη ἑορτὴ. Σήμερα ἐορτάζουμε τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Καὶ χάριν αὐτῆς τῆς μεγάλης ἑορτῆς ἄλλαξε γιὰ σήμερα ἡ σειρά τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος. Ἀλλά μὴ νομίζετε ὅτι σὲ κάθε ἑορτὴ θὰ μπορούμε νὰ ἀλλάζουμε τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα. Μόνο ἡ Παναγία, μόνον ὁ Πρόδρομος καὶ οἱ ἑορτές τῶν Ἱεραρχῶν ἔχουν τὴν δύναμη νὰ ἀλλάζουν τὸ Εὐαγγέλιον. Ἔτσι, λοιπόν, τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα σήμερα εἶναι ἀπὸ τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον, πού μιλάει γιὰ τὴν γέννηση τοῦ Προδρόμου.

2. Ἀλλά κάποιον ἄλλο σχετικὸ θέμα ἤθελα νὰ θίξω τώρα, ἀδελφοί. Γνωρίζουμε ὅτι τοὺς ἁγίους ἐορτάζουμε τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου τους, τὴν ἡμέρα τῆς τελευτῆς τους. Γιατί, λοιπόν, σήμερα ἐορτάζουμε τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου; Ἀκούστε, χριστιανοί! Τὰ γενέθλια, πραγματικά, δὲν εἶναι χριστιανικὴ ἑορτὴ. Κανενὸς ἁγίου ἢ Ἐκκλησία μας δὲν ἐορτάζει γενέθλια, πλὴν μόνον τῆς Παναγίας μας καὶ τοῦ Προδρόμου. Γιατί ἡ γέννηση τῆς Παναγίας καὶ τοῦ Προδρόμου προμηνύουν τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ, πού ἔφερε τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὰ γενέθλια, πού ἐορτάζουν καὶ σήμερα οἱ χριστιανοί καὶ μάλιστα τὰ νέα παιδιά, δὲν εἶναι χριστιανικὴ ἑορτὴ. Καὶ πρέπει νὰ καταργηθοῦν. Γιατί νὰ ἐορτάσω στὰ γενέθλιά μου; Γιατί γεννήθηκα ἐγώ; Ὅπως ἀπέδειξε ἡ ζωὴ μου, ὅλο ἁμαρτίες κάνω... Δὲν θὰ προσπεράσουμε βέβαια ἀδιάφορα τὴν ἡμέρα τῆς γέννησής μας, ἀλλά θὰ σταθοῦμε σοβαρὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ καὶ θὰ σκεφθοῦμε τὰ ἁμαρτήματά μας καὶ τὰ λάθη μας καὶ θὰ πάρουμε ἀπόφαση γιὰ μιὰ νέα καλύτερη πορεία στὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς μας. Τὸ νὰ θεωροῦμε ὅμως τὴν ἡμέρα τῶν γενεθλίων μας ὡς ἡμέρα κοσμικῶν διαχύσεων καὶ νὰ τὴν περνᾶμε χωρὶς καμιά σωστὴ σκέψη γιὰ τὴν διόρθωσή μας, δὲν εἶναι καθόλου χριστιανικό. Ἡ ἡμέρα τῶν γενεθλίων μας καταντᾶ ἁμαρτωλὴ ἡμέρα. Μὴ λησμονοῦμε δὲ ὅτι ἑορτὴ τῶν γενεθλίων του ἔκανε καὶ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης· ἀλλά στὴν ἁμαρτωλὴ αὐτὴ ἑορτὴ κόπηκε ἡ τιμία Κεφαλὴ τοῦ Προδρόμου, πού ἐορτάζουμε σήμερα.

3. Εἶναι μεγάλη, ξαναλέγω, ἀδελφοί χριστιανοί, ἡ ἑορτὴ πού γιορτάζουμε σήμερα. Καὶ εἶναι μεγάλη, γιατί εἶναι μέγας ὁ Τίμιος Πρόδρομος, πού γιορτάζουμε τὸ γενέθλιό του. Τὸ πόσο μέγας εἶναι ὁ Πρόδρομος φαίνεται ἀπὸ τὴν σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ.

(α) Ἡ περικοπὴ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου. Σ' αὐτὴν ὁ Εὐαγγελιστὴς μᾶς λέει ὅτι θέλει νὰ συντάξει ἓνα βιβλίον, τὸ ὁποῖον νὰ περιέχει τὰ γεγονότα τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, μὲ βάση τίς μαρτυρίες τῶν αὐτοπτῶν καὶ αὐτηκῶν μαρτύρων του. Καὶ αὐτοὶ εἶναι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι. Θέλει, δηλαδή, ὁ Λουκᾶς νὰ συντάξει Εὐαγγέλιον, πού νὰ περιέχει τὴν ζωὴ καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἀμέσως ἀρχίζει τὸν λόγο του μὲ τὴν γέννηση τοῦ Προδρόμου Ἰωάννου. Δηλαδή, ὁ Πρόδρομος εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου! Τὸ λέγει αὐτὸ καθαρώτερα τὸ κατὰ Μᾶρκον Εὐαγγέλιον, πού ἡ σύγχρονη θεολογικὴ σπουδὴ τὸ θέλει ὡς πρῶτον χρονολογικὸν Εὐαγγέλιον. Λέγει, λοιπόν, ὁ Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος: «Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». Καὶ ἀμέσως-ἀμέσως στὴν συνέχεια ὁμιλεῖ καὶ αὐτὸς γιὰ τὸν Πρόδρομον Ἰωάννην. Εἶναι μέγας, λοιπόν, ἀδελφοί μου χριστιανοί, ὁ Πρόδρομος, γιατί εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ προάγγελος τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ γέννηση

τοῦ Προδρόμου συνδέεται ἄμεσα μέ τήν γέννηση τοῦ Μεσσία, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ Προφῆτες στήν Παλαιά Διαθήκη εἶχαν προαναγγείλει ὅτι ἡ ἔλευση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πού ἔφερε ὁ Μεσσίας, συνδέεται μέ κρίση. Ἄλλοι θά τήν δεχθοῦν καί ἄλλοι θά τήν ἀπορρίψουν. Ἀπό τήν κρίση δέ αὐτή θά ἐκφύγουν ὅσοι μετανοήσουν. Γι' αὐτό πρὶν ἀπό τήν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ ἦλθε ὁ Πρόδρομος μέ τό κήρυγμά του, «*μετανοεῖτε, ἤγγικε γάρ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν*». Ἐκεῖνο τό «γάρ», λέγουν οἱ ἐρμηνευτές, αἰτιολογεῖ αὐτό ἀκριβῶς πού εἶπαμε. Τό νά μετανοήσουν, δηλαδή, οἱ ἄνθρωποι, γιά νά ἀποφύγουν τήν κρίση πού θά φέρεי ὁ Μεσσίας. Καί ὡς «κρίση» θά νοήσουμε, ὅπως εἶπαμε, τό νά δεχθοῦν ἢ νά ἀπορρίψουν οἱ ἄνθρωποι τό κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Βασιλεία Του. Ἄν ὑπακούσουν στό κήρυγμα τοῦ Προδρόμου περί μετανοίας, θά δεχθοῦν ἔπειτα προετοιμασμένοι καί τό κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ καί θά σωθοῦν· ἄν ὅμως δέν δεχοῦν τό προπαρασκευαστικό κήρυγμα τοῦ Προδρόμου περί μετανοίας, θά ἀπιστήσουν καί στόν Μεσσία Ἰησοῦ Χριστό καί θά καταδικασθοῦν.

(β) Εἶναι μέγας ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης, ἀγαπητοί μου, ὅπως φαίνεται ἀπό τό σημερινό Εὐαγγέλιο, γιατί γεννήθηκε, «*οὐδέ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδέ ἐκ θελήματος ἀνδρός*», ὅπως λέγει κάπου ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης, ἀλλά δια τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ (Ἰωάν. 1,13). Ὁ πατέρας του Ζαχαρίας ἦταν μέγας στήν ἡλικία καί ἡ γυναίκα του Ἐλισάβετ τό ἴδιο, ἀλλά αὐτή ἦταν καί στείρα. Οἱ στείρες γυναῖκες πού ἀναφέρει ἡ Παλαιά Διαθήκη ὅτι ἐγέννησαν (ἡ Σάρρα, ἡ Ρεβέκκα, ἡ Ἄννα κ.ἄ.) προμηνύουν τήν παρθενική γέννηση τῆς Παρθένου Μαρίας. Λέγει κάπου ὁ Χρυσόστομος στόν χριστιανό: «Ἄν σέ ρωτάει ὁ Ἰουδαῖος, πῶς ἔτεκεν ἡ Παρθένος, νά τοῦ λέγεις καί σύ: Πῶς ἔτεκεν ἡ στείρα;». Καί μάλιστα ἐδῶ στίς στείρες εἶναι δύο ἐμπόδια: Καί ἡ στειρότητα καί τό μέγало τῆς ἡλικίας. Στήν γέννηση, λοιπόν, τοῦ Τιμίου Προδρόμου φαίνεται καθαρά ἡ εὐδοκία τοῦ Θεοῦ καί ἡ ἐπέμβαση Του σ' αὐτήν.

Ἄλλά τήν νέα σωτήρια κατάσταση, πού θά ἔλθει μέ τήν γέννηση τοῦ Προδρόμου Ἰωάννου, τήν εἶπε σήμερα πολύ ὠραῖα καί δυνατά ὁ πατέρας του Ζαχαρίας στόν λόγο του μετά τήν λύση τῆς ἀλαλίας του (βλ. 1,67-79). Ὁ Θεός – εἶπε – ἐτοιμάζει τήν λύτρωση γιά τόν λαό Του, ὅπως εἶχε ὑποσχεθεῖ ἀπό παλαιά, καί ὁ υἱός του ὁ Ἰωάννης θά δώσει γνώση σωτηρίας στόν λαό, σωτηρίας πού ἐπιτυγχάνεται μέ τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν τους (στίχ. 77).

– Χριστιανοί μου, τελείωσα καί συγγνώμη πού σᾶς ἄργησα. Σάν τέλος τοῦ ταπεινοῦ μου κηρύγματος σᾶς λέγω μή ξεχνᾶμε νά προσευχόμαστε στόν Πρόδρομο Ἰωάννη, γιατί τοῦ δόθηκε εἰδική Χάρη ἀπό τόν Θεό νά πρεσβεύει γιά ἡμᾶς. Μαζί μέ τό «*Θεοτόκε Παρθένε*» στήν Παναγία μας μάθετε νά λέτε καί αὐτό τό τροπᾶριο στόν Τίμιο Πρόδρομο Ἰωάννη: «*Βαπτιστά τοῦ Χριστοῦ πάντων ἡμῶν μνήσθητι, ἵνα ρυσθῶμεν τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν. Σοί γάρ ἐδόθη Χάρις πρεσβεύειν ὑπέρ ἡμῶν*».

Μέ πολλές εὐχές,
† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας